

EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES A CREIXELL

Amb la construcció del tram de l'autopista Girona-Figueres i el condicionament de diverses carreteres locals l'any 1975, s'efectuaren per part del Servei d'Investigació Arqueològica de la Diputació Provincial, dirigida aleshores pel doctor Oliva, tot un seguit d'excavacions de salvament. Ens referim a les excavacions d'urgència portades a cap per tal de recuperar diversos objectes de diferents jaciments o simplement "camps de sitges", que degueren pertànyer a petits poblats indígenes pre-romans, abans que fossin definitivament destruïts per les obres.

En el tram d'autopista que passa pel terme de Creixell es varen trobar quatre sitges; és a dir, llocs subterranis que servien com a magatzems, les unes totalment independents de les altres per la diferent datació cronològica com seguidament analitzarem, i un enterrament situat a poca distància però sense cap relació amb les sitges esmentades.

Concretament en la primera sitja es varen trobar diverses restes de peces del s. V a.C. Diem restes perquè realment només es van trobar fragments de peces que únicament s'han pogut reconstruir gràficament. Aquesta sitja contenia restes de peces del tipus concau carenat de pasta gris i també de pasta groguenca, fragments d'una peça de peu alt i una peça en forma ovoide de gran qualitat, decorada amb bandes de color vi fosc i blanc.

En la segona sitja es varen trobar restes de ceràmica pre-romana feta al torn; és a dir, sobre un eix rotatiu que funciona manualment. Específicament es varen trobar fragments de peces ovoides i altres del tipus Costa Catalana –segons la terminologia de G. Pere– que es caracteritza per l'ús d'una pasta oxidant de color taronja. Cal remarcar el fet que dins d'aquest tipus de producció les peces trobades a Creixell presenten formes antigues, concretament formes gregues com per exemple: el skyphos, nom del vas en forma de copa de poca alçària i de boca ampla amb dues anses petites als costats situades o bé horitzontalment o bé lleugerament apuntades cap amunt. En aquest context caldria afegir que en ceràmica grega hi ha dos grups de recipients diferenciats segons el seu ús. Un primer grup està format per recipients mitjans i de reduïdes dimensions que contenien perfums i ungüents, per tant, dedicats a la cura personal com el lekytos, l'askos, el pyxis... i l'altre grup està format per recipients grans i mitjans en els quals es conservaven líquids i fins i tot sòlids; és a dir, dedicats als banquetes com l'àmfora, l'oinochos, el kylix... La forma trobada pertany a aquest darrer grup. I finalment en aquesta mateixa sitja es varen trobar dos fragments de ceràmica àtica sense decorar del s. IV a.C., malgrat que la ceràmica àtica a Grècia es caracteritza pel desenvolupament de diverses tècniques decoratives, com la ceràmica de figures negres o la ceràmica de figures roges.

En la tercera sitja es varen trobar restes de ceràmica tardo romana. Concretament peces de sigillata "clara D". Aquestes peces s'anomenen així pel fet que mostren en el fons de la peça o en l'exterior el "sigillum" o segell del taller que servia per controlar la producció d'obres o bé per especificar el nom del taller o de l'autor d'aquestes.

En la darrera de les sitges, la número quatre, es varen trobar peces ceràmiques que, segons els estudis, són d'època ibero-romana.

L'enterrament descobert presentava una forma de planta rectangular, separat en dues parts per una llosa implantada verticalment en el subsòl. En una d'aquestes parts es varen trobar dos cranis, mentre que en la part oest s'hi trobaren restes de ceràmica neolítica, malgrat que els fragments recuperats no són molt característics d'aquest període.

Aquestes foren totes les restes que es varen trobar, restes potser no gaire valuoses en qualitat ni en quantitat, però gràcies a aquestes excavacions efectuades ràpidament davant la imparable màquina destructora del progrés ens podem adonar que la vida i la història de Creixell es remunta a temps llunyans.

Núria Roura Armangué
Estudiant d'Història de l'Art

